

• 641087 - ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΠΌ ΤΟΝ 18Ο ΣΤΟΝ 20Ο ΑΙΩΝΑ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Γαλλικής γλώσσας και φιλολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	641087	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ιδεολογικά ρεύματα από τον 18ο έως τον 20ό αιώνα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικού υποβάθρου (ΜΥΕ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Γαλλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/FRL267/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα
<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να κατανοούν τις βασικές θέσεις της κάθε ιδεολογίας, τις πολιτικές και ιδεολογικές αντιπαραθέσεις καθώς και τον ανταγωνισμό των πολιτικών ιδεών, • να συνδέουν τα ιδεολογικά φαινόμενα με το ευρύτερο πολιτικό, οικονομικό και διανοητικό περιβάλλον εντός του οποίου προέκυψαν ή εξελίχθηκαν, • να γνωρίζουν τις σύγχρονες διεπιστημονικές προσεγγίσεις που αφορούν σε θέματα Ιδεολογίας, • να κατανοούν, να αναλύουν και να ερμηνεύουν διαφορετικά είδη ιστορικών πηγών, μέσα από την κριτική ανάγνωσή τους.

Γενικές Ικανότητες

- Ικανότητα για αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Συμμετοχή σε διάδραση
- Προαγωγή της δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Αυτόνομη εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Επιχειρώντας μια αδρή χαρτογράφηση του πεδίου με επίκεντρο τη Γαλλία, το μάθημα προσφέρει μια ιστορική και κριτική διερεύνηση των σημαντικότερων ιδεολογιών που αναδύθηκαν κατά τους 18^ο, 19^ο και 20^ο αιώνες, συγκροτήθηκαν σε συστήματα ιδεών και διατυπώθηκαν ως πολιτικά ή κοινωνικά αιτήματα. Εξετάζονται δηλαδή θεωρίες με πολλαπλή επιρροή που εξέθρεψαν ποικίλα πολιτικά και κοινωνικά κινήματα: φιλελευθερισμός, σοσιαλισμός, αναρχισμός, φεμινισμός, εθνικισμός, φασισμός κλπ. Μελετώνται επίσης οι σημαντικότεροι εκπρόσωποι των ρευμάτων αυτών. Βασικός ερμηνευτικός άξονας, είναι η ανάλυση των ιδεολογικών φαινομένων σε συνάρτηση με το ευρύτερο πολιτικό, οικονομικό και διανοητικό περιβάλλον εντός του οποίου προέκυψαν ή εξελίχθηκαν. Η κατανόηση και εμπέδωση των θέσεων της κάθε ιδεολογίας καθώς και η εξοικείωση με το γενικό πνεύμα της επιχειρείται μέσα από τη «συνομιλία» με τις πρωτογενείς πηγές.

Θεματικές:

1. Εισαγωγή: θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα
2. Φιλελευθερισμός: απαρχές και γενικό πνεύμα, ανάλυση των θεμελιωδών θέσεων του με επίκεντρο τον ατομικισμό, την ελευθερία και την ανεκτικότητα. Παρουσίαση της οικονομικής θεώρησής του σχετικά με την ελεύθερη αγορά και τον θεσμό της ατομικής ιδιοκτησίας.
3. Σοσιαλισμός: καταβολές και ποικιλομορφία του σοσιαλισμού. Περιγράφονται οι κύριες εκδοχές του ουτοπικού σοσιαλισμού. Οι βασικές θέσεις των Μαρξ και Ένγκελς.
4. Αναρχισμός: εκδοχές και κεντρικές θέσεις.
5. Εθνικισμός: εννοιολογικά ζητήματα, προϋποθέσεις και συνθήκες γένεσης, διάδοσης και αναπαραγωγής του εθνικισμού ως ιδεολογίας και ως πολιτικού φαινομένου, βασικές θέσεις της εθνικιστικής ιδεολογίας.
6. Φασισμός-Εθνικοσοσιαλισμός: εννοιολογικά ζητήματα, οι κύριες θέσεις με έμφαση στη θεμελιώδη σημασία του κράτους και στη φυλετική θεώρηση του λαού και του έθνους.
7. Φεμινισμός: γυναικείο κίνημα, πρώτο και δεύτερο φεμινιστικό κύμα (οι κυριότερες εκφράσεις τους, βασικές ιδέες και αιτήματα, περιορισμοί και αντιφάσεις), θεωρητικές επεξεργασίες στο πλαίσιο του φιλελεύθερου και του ριζοσπαστικού φεμινισμού, η κριτική της διάκρισης δημόσιας και ιδιωτικής σφαίρας και η σύστοιχη αναθεώρηση της έννοιας του πολιτικού, οι θέσεις και οι αντιπαραθέσεις περί ομοιότητας και περί διαφοράς, θεώρηση περί πατριαρχίας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	<ul style="list-style-type: none">• Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία (PowerPoint)• Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-class: παρέχονται σημειώσεις, διδακτικό υλικό, πηγές, χρήσιμοι σύνδεσμοι, βιβλιογραφία και εργασίες σε ηλεκτρονική μορφή

	<ul style="list-style-type: none"> • Τρόποι επικοινωνίας με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες: μέσω email και πλατφόρμας e-class (ανακοινώσεις) και κατά τις ώρες συνεργασίες που ορίζονται στην αρχή κάθε εξαμήνου. 																		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>Διαδραστική διδασκαλία / Φροντιστήριο (Ανάλυση και σχολιασμός ιστορικών μέσα στο αμφιθέατρο)</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>Δημόσιες παρουσιάσεις</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη</td> <td>13</td> </tr> <tr> <td>Ατομική βιβλιογραφική έρευνα</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Προετοιμασία της προφορικής παρουσίασης της εργασίας και συγγραφή εργασίας</td> <td>28</td> </tr> <tr> <td>Αυτοτελής μελέτη για την τελική γραπτή εξέταση</td> <td>35 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο μαθήματος</td> <td>125 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	19	Διαδραστική διδασκαλία / Φροντιστήριο (Ανάλυση και σχολιασμός ιστορικών μέσα στο αμφιθέατρο)	12	Δημόσιες παρουσιάσεις	8	Αυτοτελής μελέτη	13	Ατομική βιβλιογραφική έρευνα	10	Προετοιμασία της προφορικής παρουσίασης της εργασίας και συγγραφή εργασίας	28	Αυτοτελής μελέτη για την τελική γραπτή εξέταση	35 ώρες	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
	Διαλέξεις	19																	
	Διαδραστική διδασκαλία / Φροντιστήριο (Ανάλυση και σχολιασμός ιστορικών μέσα στο αμφιθέατρο)	12																	
	Δημόσιες παρουσιάσεις	8																	
	Αυτοτελής μελέτη	13																	
	Ατομική βιβλιογραφική έρευνα	10																	
	Προετοιμασία της προφορικής παρουσίασης της εργασίας και συγγραφή εργασίας	28																	
	Αυτοτελής μελέτη για την τελική γραπτή εξέταση	35 ώρες																	
Σύνολο μαθήματος	125 ώρες																		
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Γλώσσα αξιολόγησης:</i> Γαλλική • <i>Μέθοδος αξιολόγησης:</i> παρουσία στις παραδόσεις και συμμετοχή στις προτεινόμενες εργασίες και ασκήσεις 30%, τελική γραπτή εξέταση 70%. Η γραπτή εξέταση περιλαμβάνει: ερώτηση/εις σύντομης απάντησης και σχολιασμό πρωτογενούς πηγής ή ιστορικού κειμένου. • <i>Κριτήρια αξιολόγησης:</i> ακρίβεια, πληρότητα, στοιχειοθέτηση και δικαιολόγηση των απαντήσεων, συνοχή, δυνατότητα κριτικής ανάλυσης της ιστορικής πηγής,, συνθετική ικανότητα. Τα κριτήρια αξιολόγησης παρουσιάζονται στους φοιτητές στην έναρξη του εξαμήνου. 																		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ANGENOT Marc, *L'histoire des idées : problématique, objets, concepts, méthodes, enjeux, débats*, Liège, presse universitaire de Liège, 2014. BERENI Laure et alii (dir.), *Introduction aux études sur le genre*, de boeck, 2012.

BAUDET Jean C., *Les agitateurs d'idées en France*, Paris, La Boîte à Pandore, 2014.

CHEVALLIER Jean-Jacques, *Histoire des idées et idées sur l'histoire*, Paris, Cujas, 1977.

BARD Christine, *Les filles de Marianne. Histoire des féminismes 1914-1940*, Favard, 1995.

CHAPERON Sylvie, *Les années Beauvoir, 1945-1970*, Fayard, 2000.

KLEJMAN Laurence, ROCHEFORT Florence, *L'égalité en marche. Le féminisme sous la Troisième République*, Presses de la Fondation nationale des sciences politiques/Des Femmes, 1989.

MANENT Pierre, *Cours familial de philosophie politique*, rééd. Gallimard, 2004.

MUHLMANN Géraldine, PISIER Évelyne, CHÂTELET François, DUHAMEL Olivier, *Histoire des idées politiques*, nouvelle éd., PUF, 2012.

NAY Olivier, *Histoire des idées politiques*, 2de éd. revue et augmentée, Armand Colin, 2016.

NEMO Philippe, *Histoire des idées politiques aux Temps modernes et contemporains*, PUF, 2002.

RAYNAUD Philippe & RIALS Stéphane (dir.), *Dictionnaire de philosophie politique*, 3e éd., PUF, 2003.

TOUCHARD Jean, *Histoire des idées politiques. Du XVIIIe siècle à nos jours*, rééd. PUF, 2005.